

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

НЕМАЧКЕ ПРИПРЕМЕ ЗА РАТ

У вези са данашњом економском кризом

II.

Немачка, иако је нагомилала велике количине ратног материјала и намирница, које је куповала не само држава већ и друштва, Банке, велики трговци и т. д., ипак није припремила довољну резерву за дуготрајно ратовање.

На срећу свих народа, којима је спрема Јарам, рачун Немачке однос отаџбине рата био је апсолутно погрешан. То је главни узрок кризе, која је настала у Немачкој, у свима границама народног живота. Затим се ређају узроци сами по себи. Узроци су сада многобројни: Умањење производње индустријске и привредне, услед губитака у људству, изгинулом, рањеном, онеспособљеном за рад, оболелом и помрлом због оскудице у храни; оскудица у добром семену; мањак у производњи справа у фабрикама, које су у великом делу претворене од пољопривредних фабрика у фабрике за производњу ратног материјала; затварање многих фабрика због оскудице у угљу; у немogućности увоза специјалних американских справа као што су жетелице и т. д. које Немачка не израђује, а које су тако потребне за брзо и економично сабирање усева.

У кратким новинарским чланцима немогуће је поређати све узроке немачке кризе која је на путу да буде општа и непоправима. Немачка је за извесно време ублажила своју кризу у исхрани освојеним територијама, у Белгији, Француској, Русији и Румунији а нарочито Србији, тиме је отвршила пут за цео исток до Багдада. Данашња ратна ситуација имала би сасвим другачији изглед да је она војска која беше употребљена на Галипол-у појачала српски фронт. Данас Немачка не би имала само кризу, она би данас била у ропцу самртника. Па ипак погрешка се исправља, и није далеко дан када ће бити награђени напори народа који теже да обезбеде свету трајан мир.

А немачкој финансијској операцији и њеним

зајмовима који су достигли суму 80 милијарди, може се рећи само то, да су те операције постале штампарска индустрија. Њене обезнице последње милијарде имају подлогу у првој милијарди. Свет је још у неутралним земљама веровао у неку вредност немачких обезница папирног новца, док су јој трупе напредовале на разним фронтима, али ипак је новцу одбио више од 30 од сто. Сада, када се њене трупе стежу савезничким прстенасти кругом, нисмо далеко од времена, када ће се немачке обезнице и папирни новац без подлоге продавати само по — тежини и вредности саме хартије, без обзира што су на њима исписана имена разних њених министара финансија, који својим „финансирањем“ врше исти посао који врше обични штаплери тј. варају публику лажним папирним документима.

Проверавањем вредности које данас има Немачка а које треба да служе за подлогу за старе дугове и нове милијардне зајмове, увидело би се да Немачка врши најординаријне преваре од којих би се устручавали и најординаријни фалсификатори. Њени зајмови не могу бити исплаћени ни амортизовани ни онда када би она била сачувана од крајњег слома што је очигледно данас искључено.

Познато је сваком, да је Немачка у последње време морала давати у Америци и последње своје металне резерве, за материјал који је тамо куповала док се и Америка није оствестила и увидела крајњи циљ немачког ратовања. Да би имала што више те резерве она је милон и силом у земљи скупила, не само златан новац, већ и златне вредности у накитима. Она нема више начина да попуни резерве, које је пропустила кроз цеви својих најразноврснијих топова од најмањег до највећег калибра. С тога се ваља чувати немачких шарених хартија. Од тога треба да се нарочито чувају пода-

ници неутралних земаља, из којих Немачка још увек црпи понешто. Уз то ваља, што пре спајањем румунског и солунског фронта пресећи Немачкој везу са Истоком, јер онага дана, када то буде учињено, Немачка ће бити у ропцу и пристаће на услове мира, које јој Савезници буду диктирали.

Грчка штампа

„Елас: Резолуција Друштва Либерала Македоније и савеза солунских Еснафа.“

Управни Одбор друштва Либерала Македоније и доле потписани председници који састављају Савез Солунских Еснафа, скупивши се у ванредну седницу у згради друштва Либерала и узевши у обзир чланак објављен у броју новина „Македонија“ од 29 марта под натписом „шта су били дужни да учине а нису учинили г. председници Еснафа“.

Сматрајући:

1) Да садржина овог чланка — непоштен збир нетачности и неправедних замерака македонском народу и Еснафа — представља управо издајство и ниску увреду према македонском народу на кога је посредно наперен напад на Еснафе; према македонском народу, који је у току векова ропства био веран чувар националних предања и који се неуморно борио у сталним и непрекидним борбама моралним, духовним и економским, и у борбама крвним против тираније господара и против многобројних непријатеља који су бацили око на предачку македо ску земљу и сатански подривали Елиство Македоније, и то онда када га је Грчка држава била готово напустила његовој судбини; према македонском народу, који је у последње време, и не стигавши да ужива блага слобода, у нередовним и незгодним спољашњим и унутрашњим околностима чије је сурове последице нарочито он подноси и подноси, када ипак, без икаквог још унутрашњег уређаја у сваком погледу за чији недостатак он не носи одговорност, није пристајао да улаже сваки могући напор за успех народне борбе, од које међутим зависи, нужди и слабост још држе удаљеним велики део Елиства уопште;

2) да садржина истога чланка представља непосредан жучан и клеветнички напад на корпорације које састављају савез Еснафа, који су тек недавно ре-

организовани и политички покрштени похитали да многоуважноном Управљачу поднесу своје дивљење и своју захвалност, али и да се ставе под његову заповест готови на сваку указану жртву и акцију, за коју су баш били већ спремни, и да ове новине — онда кад су Еснафи били под утицајем познатих тадашњих и садашњих непријатеља либералног и националног програма, непријатеља који су помоћу еснафа и на њихову штету створили тада тобожњу политичку странку, која се у лавовској кожи подмукло борла против Либерала — онда када би то било праведно, нису нашле времена и снаге да тако жестоко и жучно нападну на њих, а сад им из непознатог рачуна пало на памет да неправедно, клеветнички и страшно нападају еснафе који су се тек организовали и препородили за либералну и националну акцију;

Сматрајући напоследку да у сваком случају никак није било допуштено новинама које носе свети назив „Македонија“ да објаве неправедан и увредљив рат против Македонског народа и народних организација Македонске Престонице,

Одлучују:

- 1) Осуђују новине „Македонија“
  - 2) Објављују против ње све македонски бојкотаж;
  - 3) Преклињу, у име части македонског народа, достојанства Еснафа и честољубља њихових чланова, сваког Македонца и сваког члана корпорација:
    - а) да не купују нити чак да читају новине „Македонија“ које су недостојне да више заступају мишљење и осећања Македонског народа;
    - б) да ни један шеф радње међу горњима на снабдева у својој радњи ове новине;
    - в) да наједна корпорација, трговачка радња, канцеларија и т.д. не даје више у овим новинама никакве огласе или какве објаве било за награду било у виду сарадње;
    - г) задржавају право да у своје време по заслуги осуде оне од горњих који се не би саобразили овим одлукама;
    - д) налажу г. г. председницима Либералног Удружења и Савеза Еснафа да ову одлуку објаве у свима новинама.
- Р. Ђано у Солуну 30. марта 1917.
- Друштво Либерала Председник К. Ангелакис (председник солунске општине. Прев.) Главни секретар Ф. Папагеоргиу.
- Савез Еснафа Председник К. Ромпапос. Главни секретар Н. Аскипидис. Чланови (председни-

ци свих удружења и еснафа.)

— (Дословно из броја 683) —

Пол Луј.

РАТНА КОНФЕРЕНЦИЈА

Брзе припреме за рат

— Лондон, 7. априла

Из Њу-Јорка јављају: Председник Вилсон припрема сада дефинитиван програм ратне конференције коју ће у току ове недеље држати представници Америке, Француске и Велике Британије. На конференцији ће се решити, између осталог, и подела зајма од три милијарде долара између Савезника, дискутоваће се о поморској кооперацији Сједињених Држава, о гоњењу немачких сумарена, о преносу животних намирница, муниције и америчких трупа, о интервенцији Америке против Немачке и о искоришћавању средстава јужно америчких република које ће се на страни Споразума борити против Немачке.

Дописник „Дејли Кроника“ у Вашингтону телеграфише: Влада се јако жури са грађењем лађа од дрвета које ће се употребити за пловидбу између Сједињених Држава и савезничких земаља и Вице-Верса. У многим се радионицама једновремено граде лађе. Радионице су већ израдиле и понудиле влади око 60 лађа.

АМЕРИКА И РАТ

— Изјаве г. г. Бонара Лоа и Аскивита —

— Лондон, 7. априла.

Г. Бонар Ло је изјавио: Улазак Сједињених Држава у рат представља највећи догађај последњих месеца и наговештава крајњу периоду рата. Нови је свет ушао у рат да успостави равнотежу старог света. Говорник је истакао изворе храброст народа Сједињених Држава. Америчка је интервенција важна и због моралног оправдања које се даје борби Савезника. Највећи резултат који се очекује од рата јесте да ли ће слободне институције имати превагу над централизованим војничким деспотизмом.

Америка, као и Британска царевина, није одушевљена завојевачким духом, она не гаји никакв себичан циљ. Циљеви и идеали об две земље су исти. Оне се боре јер су разумеле да се треба борити ради заштитних идеала. Ја верујем, завр-

што је г. Бонар Ло да ће се десити важна промена и да се дугачка ноћ жалости и страховања приближује крају.

Г. Асквит је говорио: „Ја још сумњам да је свет разумео пун значај одлуке коју је Америка предузела. Амерички интереси нису били у питању и незави-

сност Сједињених Држава није била угрожена. Шта је нагнало председника да увуче Сједињене Државе у највећи историјски рат. У сваком случају није намера за материјалним добитком него дужност да се помогне човечанству и да се стигне тизирају ратни методи Немачке.“

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 7. априла

Јуче артиљеријска борба и пушкарање са прекидима на више тачака фронта. Српске су трупе одбиле два непријатељска напада. Код Црвене Стене започете операције су завршене. Ми смо најзад задржали положаје које смо задобили последњом офанзивом. Заробљено је 62 војника.

Француски коминике

Париз, 7. априла

Јужно и југо западно од Оазе . . . Французи су заробили војнике. Између Есна . . . француски су одреди извршили контра-напад. Митраљеском ватром заустављен је немачки напад у области Куртекона. Источније Немци су извршили још јачи напад на француске положаје код брега Воклера. Покошени ватром Француза Немци који су јуришали, повукли су се са великим губитцима.

У Шампањи Французи су наставили своје напредовање. У Масиву Моронвилер француски су напади свуда успели. Заузето је Мон-О и више висока источно од коте 227 на ивицама јужно од Моронвилера. У току ових операција Французи су запленили две нове немачке батерије. Французи су констатовали 12 нових немачких дивизија на фронту између Соасока и Оберива. Одбијен је немачки напад у области Сен-Михела. Заробљено је војника.

Париз, 7. априла
(доцније)

Између Соме и Оазе доста јака артиљеријска борба. Северно од Есна, Немци под енергичном пресијом Француза наставили су у току јучерашњег дана своје повлачење ка путу Дама. Французи су заузели села Ези, Жви и Л. Ф. и ста-

лно су у непосредном контакту са Немцима. Заузета је такође и тврђава Конде. У области Иртебиза, после живе борбе, Французи су заузели једну потпорну тачку северно од мајора. Заробили су 500 војника и запленили 2 топа од 105 м.м. Западно од Бермеркура Французи су остарили озбиљне успехе и заробили 50 војника.

У Шампањи Французи су проширили своје положаје северно од О-Мона и одбили два немачка против-напада. Северо-западно од Оберива француске су трупе заузеле на фронту од два километра један систем јако утврђених ровова који везују то село за шуму Моронвилер и одбациле Немце на ивицама јужно од Водезинкура. У Аргони одбијен је један немачки напад код Бонанте.

Енглески коминике

Лондон, 7. априла.

Мисмо лако побољшали наше положаје, претпрошле ноћи јужно од Монши-л-Пре. Јуче су наше трупе постигле нове успехе источно од Фрампуа и јужно од Лоса где су заробиле нове војнике. Јужно од Ланса одбили смо успешно непријатељски напад са бомбама.

Целокупан број заплениених топова до данас износи 228.

Италијански коминике

Рим, 7. априла

У долини Лагарине наша тешка артиљерија успешно је бомбардовала станицу Калиано. Проузроковани су велики пожари. Јављају за мале сукобе у долини Арсе, Рио-Фредо. У околини прелаза Кавале заробили смо војнике.

Руски коминике

Петроград, 7. априла

На западном, румунском и кавкаском фронту пушкарање и извиђања.

Англо француско напредовање

Париз, 7. априла

„Матек“ пише да је велика англо-француска офанзива отпочела. „Савезничка акција приморава Немце да повлаче трупе са руског фронта и да одустану од сваке идеје о нападу на италијанском фронту.

Маршал Хинденбург је већ изгубио иницијативу операција.

„Пти Паризијен“ саветујући проширавање офанзиве на што ширем фронту, примећује да француска тактика осигурава важност и трајање предузећа.“

Будуће победе

Лондон, 7. априла

„Тајмс“ истиче јединство акције и солидарност савезничких војска које оперишу на свима бојним пољима. Овај лист предвиђа идуће сјајне победе на балканском фронту.

Енглески успеси

— Немци падају у сопствену заљку —

Лондон, 7. априла

Последњи немачки пораз на зап. фронту изазван је самим немачким покушајем, да привуку Енглезе на пут Камбреј—Бапом, у линију Хинденбургову. Предвиђајући ту битку, Немци су били концентрисали своје прво класне трупе, а међу њима и 5 пукова пруске гарде. Њихов циљ је био да поврате територије, изгубљене на сектору Араса. А најкарактеристичније је, да су Немци у своме наглос повлачењу, баш пали у замку, коју беху спремили Енглезима.

Борбени фронт, који се простирао од Шампње до Ланса премаша 200 км. Општи напад је почео пре три дана и простира се на цео фронт. Француски напад угрожава општим опкољавањем целе Хинденбургове линије, захваљујући извесном напредовању сев. од Ена. Истакнута тачка, коју чини Лаон свешће се француским нападом, а са заузећем Лаона стра-

тегијска ситуација на зап. фронту промениће се јако.

Г. Бонар Ло изјавио је у парламенту о операцијама следбене: „Наше трупе ангажоване су у највећим операцијама. Оне су већ постигле успех, који је премашило све наше наде и доказале су у борби најбоља својства.“

Сумаренска акција

— Изјава Лојда Џорџа —

Лондон, 7. априла

Лојд Џорџ је изјавио да немачка сумаренска акција преживљује врло тешку фазу. Наставља се врло успешно уништавање сумарена. Наше скоро наоружане лађе потопиле су велики број сумарена. Готово све се ове лађе боре са великим успехом против сумарена. Дејство мера које смо предузели све више и више расте. Ми смо уверени да ћемо, уз припомоћ америчке флоте успети да са свим уништимо непријатељску сумаренску флоту. Немачка је почела да осећа ужасне последице наших мера. Број њених сумарена у свима морима почео се у велико смањивати.

ВИЛСОНОВА ПОСЛАНИЦА

Коментара енглеске штампе

Лондон, 7. априла

„Морнинг Пост“ коментаришући Вилсонову посланицу у којој позива амерички наред на оружје каже да Савезници морају бити снабдени са животним намирницама, са дањима, оделом, угљем, оружјем, муницијом, железницама, коњима, мазама и осталим потребним стварима ради победе, од стране најхрабријег и најинтелигентнијег народа у погледу правалакса, на кугли земљиној.

Улазак Америке у акцију прекратио је прекомерност прусисизма а под надхрићем председника Вилсона ера усвојављања слободе отпочела је.

„Вестминстер Газет“ пише: Говор председника Вилсона чини нама спокојство а непријатеља наговештава о своме успеху. Ако централне силе мисле да нас победе уништавањем

наших лађа или глађу, они предузимају узалдан посао.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — Један радиограм из Берлина који је приспео јуче у подне признаје немачки пораз на француском фронту. Иста депеша јавља да је генерал фон Бисинг, гувернер Белгије смењен. На његово је место постављен генерал Звел.

Атина. — Министарска криза још није завршена. Д-Финитиван пристанак г. Заммиса да образује кабинет, зависи од вести које се очекују из иностранстаа.

Царих. — Казер Вилем је врло узнемирен због несреда који су избили у Бугарској: Казер је био позвао у главни немачки штаб генерале Жекова и Савова. Он је дуго са њима разговарао и донео меру да се одржи јавни ред. После овог састанка бугарски је генералсим отпутовао за Цариград.

Царих. — Максимилијан Харден пише у „Цикунфту“: Једно спасење за Немачку у овим критичним моментима је да отпочне са преговорима о миру и са успостављањем уставних реформи.

Женева. — Бугарски краљу једној дневној наредби, објавио је велике реформе закона око избора, после рата.

Женева. — Принц Тиридо, у друштву генерала Жекова и Петрова приспео је прекојуче у Цариград. Бугарски је принц предао султану велики крст храбрости.

Париз. — „Матен“ сазнаје из Цариха да војне немачке власти отворено признају оскудицу у ратном материјалу.

Царих. — Маршал Фон Макензен наименован је за фелд-маршала турских трупа које оперишу у Малој Азији. Продавци крза Бугарску посетили су македонски фронт.

Буенос Ајрес. — Немачки посланик је протествовао код министра Спољних Послова, због анти-немачких манифестација које се дешавају сваки дан.

Петроград. — „Новоје Време“ пише да ће се г. Браван, председник румунске владе повући и да ће нов кабинет зваати г. Таке Јунеску.

ФЕЛТОН

Овчеполски

Бизмарков прстен

Немачки народ треба да забегава сваки сукоб са Русијом са којом треба да живи у добром пријатељству. Бизмарк.

Ја ћу свој меч метнути у корице само онда, кад победим руске непријатеље.

Цар Никола II.

Ми ћемо се борити до дефинитивне победе и потпуног триумфа правде, јер само то ће обезбедити будућност руском демократизму. Миљуков.

који је чувао као велику драгоценост и реликвију, јер га је тај прстен подсећао на једну значајну успомену из његовог живота у Петрограду.

Било је то педесетих година

прошлого века када је Бизмарк био опуномоћени министар прускога краља на руском двору. И једнога дана имао је отићи код рускога цара који му је заказао аудијенцију. Но услед непредвиђених околности, он је закаснио, а ипак морао је по сваку цену отићи код самодржца. Љут и нервозан изаше на улицу, позва првог кочијаша на кога наиђе и упите га, може ли га до дванајест часова одвести у двор, који је био доста удаљен од његовог стана. Кочијаш извади часовник, загледа у скалачке, застаде за тренутак, поразмисли се и онда брзо и одсечно рече:

Седите ваше високоблагородије.

— Али ја морам бити у двору тачно у одређено време.

Зато не бривите. Ја сам се

прео поразмислио, па онда сам дао своју реч и ова мора бити испуњена, све ће бити по вашој жељи.

Бизмарк седе у кола. Кочијаш ошину коње и они за трен ока полетоше немученом брзином. Бич је учестано фијукао, коњи су јурили а њихова копита и точкови губљаху се у ватреним варницама које избијаху из калдрме. Изгледало је да то није жива органска сила већ нешто што још није изумео људски ум, али од једном прште гвоздени обруч, зашкрпе точак, задувани коњи стадоше, кочијаш хитро скочи . . .

— Све је препало, рече Бизмарк!

Будите спокојни, све ће бити добро. Ја морам испунити задату реч, па ма шта се десило одговори кочијаш и убрзао по-

че са конопцима затезати пооче и утврђивати их за трупу и напетке. Време пролази, а велики државник држи у рукама часовник, броји секунде и минуте и постаје све узнемирености и нервозности.

Готово је, рече Рус, и бич зафијуче, коњи полетоше, на ста једна чудна и неописана трка какву је могла преставити само машта и кичица оних уметника који израживију хришћанског громовника на облацима . . .

Али гасцене шине попустише и на ста ломљава точкови. Пршти гвожде, лете комади обруча и паоци, кола се повлајају и шкрине, али се Рус не сме осврнути на траг, он гледа само напред; бич фијуче а помамни коњи, окупани у зноју пенд, бесомучно јуре. Бизмарк

Дневне вести

Битолска болница у Битољу.

Како је одаском холандске мисије из Битоља еврош остављена без болнице и лекара, то је тамо отишло једно оделене болнице Енглеског Срп. Потпорног Фонда, чији ће лекари како у болници тако и ван ове бесплатно лечити све становништво.

Још једна жртва.

«Хрватски Дневник» од 6. марта доноси опширан извештај са претреса, који је вођен у окружном суду у Сарајеву над Николом Кашинковићем, бив. уредником Босанске Виле, оптуженом за велеиздају. Ово је најновија жртва аустријске обести. Државни тужилац тужио је Кашинковића због његова рада против аустријског режима у Босни и због извесних песама и чланака, који су у своје време излазили у «Босанској Вили». Претрес је одложен за неодређено време.

Холандска лекарска мисија

У најтежим данима за битолско становништво поред француских и италијанских војних лекара, који су притицали у помоћ жртвама бугарског зверског бомбардовања, истакла се особито холандска лекарска мисија са доктором Ван Дејком на челу.

Са шест сестара Др. Ван Дејк вод кишом непријатељских грађана вршио је предано своју хуману дужност како у болницама где су унакажене жртве доносили, тако и по веројми. Они су многе тешке рањенике отргли од смрти, и битолско ће их се становништво увек са захвалношћу сећати.

Позвати од своје владе, они се сада враћају у своју отаџбину, али се надамо да ће се они доцније к нама олет вратити и са показаном равношћу и човекољубљем помоћи напавеном становништву кад буде ослобођено и када ће му лекарске услуге бити најпотребније.

Умро Старчевић.

Бечки «Рајхспост» од 11. марта доноси: Из Загребца нам јављају, да је јуче после подне умро тамо вођа Старчевићеве стражне народни посланик др.

држи часовник и усплахилено број тренутке и посматра скалазне које се већ сустижу, кад одједном излети са осовине један скрхнн точак. Кола се повише у страну. Коњи стадоше. Кочијаш скочи са свога седишта, дохвати се кваке и отвори врата:

«Стигли смо ваше високоблагородије!»

Тачно дванајет часова помисли у себи немачки дипломата. За тим пружи коч јашу спреман невац. Овај прими награду и учтиво се захвали, али истом тада се зачуди Бизмарк, када сагледа да су кола са свим онемоћношћу за даљу вожњу.

«Сажаљенам случај, јер сте ви, упропастили ваџна кола, рече државник.

«Да, ваше високоблагородије, али ја сам потпуно задовољан, што сам одржао своју дату реч одговори са пуним спокојством поносни Рус.

Миле Старчевић погле дуге и тешке болести у 56 година.

Криза у Атини.

Из Атине телеграфичку: Политички кругови уверавају, да је краљ Константин поверио г. Заимису образовање нове владе. «Неа Имера» јавља, да је г. Заимис дао краљу извесна обавештења. Између краља и г. Заимиса није донета никаква одлука о промени кабинета. «Естија» узерава, да се г. Заимис веће примати образовања кабинета, све док не добије извесна обавештења из иностранства. Криза ће трајати још један или два дана.

Грчка — Мисир.

Атински лист «Естија» јавља, да је адмирал Гоше, командант Савезничке флоте код Керацини дозволио поморски саобраћај између Грчке и Мисира преко Микале.

Помен.

У суботу 8 овог месеца у 10 часова пре подне даваћу полу годишњи помен у цркви Св. Саве моме мужу Милутину, који је погинуо у борби на Кајмакчелану.

О овоме извештавам пријатеље и познанике, молећи их, да присуствују овом тужном помену.

Ожалошћена супруга Нада Кочановић.

Г. Милорад Ђ. Крапчевић чиновник окружног суда, на дан 8. априла ове год. пре подне у 9 и по сати, даваће годишњи помен својој супрузи Драгињи, на гробљу код грчке цркве Св. Еванђелиста. Моли пријатеље и познанике да учествују у овом тужном помену.

Благодарност.

Приложили Владиним Комесарима:

Г. Фако секретар Страничке Лагије 517—10 француских франака да се поделе пострадалим српским избеглицама из Битоља.

Г. Стеван Т. Вукединовић резервни пешадиски потпоручник у команди нераспоредених официра 20 француских франака да се на дан ускрса поделе сиротним српским избеглицама а

вољан, што сам одржао своју дату реч одговори са пуним спокојством поносни Рус. Бизмарк се сагне, узе комад гвожђа, који беше испав од точка, мету га у џеп, па се изгуби у просторијама царске палате.

«Кад се пруски државник врати са ауденције својој кући, седе за сто и прибележи овај интересантан доживљај у своје дневнику. На завршетку додаде ове значајне речи:

У овоме искреном и тврдоглавом кочијашу, који је разлупао и упропастио своја кола само зато да би одржао своју задату реч, ја гледам и сав руски народ који је у стању да пређе преко свих прелрека и жртава кад пође са намером да оствари извесне жеље које је

за покој душе његовом старијем брату Филипу Т. Вукединовићу поднареднику који је погинуо за ослобођене своје Отаџбине.

Владини Комесари и овим путем изјављују у име сиротних избеглица своју благодарност дародавцима.

Из Канцеларије Владиних Комесара 6 априла Бр. 1227, 1228 — Солун.

Позивају се

Да предстану или јаве своје тачне адресе Владиним Комесарима и то:

1. Светислав Стојановић полицајар срезга Бањског по акту Бр. 1226.

2. Анастас Дучи из Битоља по акту Бр. 1233.

Позивају се да предстану или јаве своје тачне адресе Влад. Комесарима реди пријема писма из Србије и то:

1. Мисдрог Зерић правник — писар. Нишког Начелства,

2. Атанасије Николић срески начелник у Рековцу, са сином Војинсм.

3. Бранислав Поповић полицајар.

4. Станко Д Живковић председник општине Злеовске и Јован В. Поповић деловођа општине.

Објава.

Препоручује се српцима из беглицима, у њиховом сопственом интересу, да се сви без разлике пелцују од богиња.

Пелцовање ће се вршити бесплатно у избегличком логору и и то од 7. до 17. ов. месеца од 9 до 12 часова сваког дана.

Из канцеларије Владиних Комесара 5 априла 1917. године бр. 1224. Солун.

ПОШТА ИЗ СРБИЈЕ

Преко Женевског Црвеног Крста, на адресу г. Петра Поповића, стигле су следеће добротне карте са садржином.

— Јана Пешћ, из Бачине срез темњишки пита Данила Митровића, из Бачине да ли зна шта о његовом брату Драгутину Рајићу из села Варварина.

— Драгић М. Јоксимовић, из Бачине, моли за извештај о Милији Павловићу, из села Цернице, рођен 1895 год.

— Јован Филиповић, из Бачине, моли за извештај о његовом сину Драгићу Филиповићу, коњанику и јавља му да су сви његови живи и здрави и да не брине.

себи поставио за циљ. Руси ће бити опасни својим непријатељима, јер се они у борби веће ослртати и обазирати на неуспехе, поразе, на штете и велике жртве. они ће као и овај кочијаш све учинити да би са поносом могли казати: Решили смо се да победимо и — одржали смо своју задату реч! Ово треба да зна немачки народ и због тога ја могу препоручити мојим земљацима да увек живе са Русијом у добром суседству и пријатељству, али ако ма кад изазову несугласице или рат, неће проћи добро, јер је руски колос непобедан и страхан за своје непријатеље, тешко ономе ко се са њим ухвати у коштац!

Завршивши ове речи, оде код једног механичара и поручи да му од оног комада гвожђа, који је беше узео испод поломљених

— Драгић М. Јоксимовић, из Бачине, извештава Светозару Милорада Чолаковића и Милисаву Тиме Милетића, оба из Бачине, да су им фамилије здраве и да ништа не брину.

— Стојанка Поповић, из Бачине, пита Милорада Стојковића из Бачине да се распита од њеног мужа Владе за Владислава Поповића јавља да су сви здрави.

— Драгић М. Јоксимовић, општински благајник из Бачине, извештава Милету Обрадовића Милана Пеше Глигоријевића, Чedomира Ике Савића, Чedomира Антића, Сретена Адама Митровића Стојана и Вукоја браћу Милетиће, Станоја и Живојина браћу Марјановиће, Светислава Јоксимовића, Милорада Попића, Милорада Стојковића, синове (Владу, Воју и Владислава), Аврама Поповића, синове (Станоја и Љубисава) Маладина Пешћу, сие из Бачине, да су им фамилије здраве.

— Милан Радојковић из Бачине, извештава своје синове: Адама и Радисава браћу Радојковиће из Бачине, да су сви здрави и да не брине. Дасанка отишла код баба Станојке.

— Д. М. Јоксимовић, општ. благајник извештава да су фамилије: Милутиња Петра Пешћу, Милисаву Милетића, Рајчећа и Драже браће Савића, Чede Ике Савића, Милорада Тодоровића, Жике Михаиловића, Владе Поповића, Станоја и Љубисава браће Пешћу, Светислава Јоксимовића и Милорада Стојковића, све живе и здраве.

— Драгић М. Јоксимовић, из Бачине извештава Милкоја Обрена Бајића, Андру Николића, Милоша Петровића, и његовог сина Константина (Никола) Станисаву Балабановића Антића, Божица Балабановића, Милана Аксентја Милојевића из села Избанице да су су им фамилије живе и здраве.

— Драгић М. Јоксимовић, моли Милорада Стојковића, из Бачине, да извести Адама Антију Милошевића из Бачине, да су његови сви живи и здрави.

Све ове дописне карте налазе се у Команди Мента у Солуну, где се треба за исте обратити.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Ситуација у Атини

Атина, 7. априла
Лист «Естија» доноси, да је енглески посланик сер Елиот конференцију јуче читав час са краљем Константином. Атински политички кругови придају велику важност томе разговору. Краљ Константин примио је најпре узастопце г. г. Ламбросе, Зелоса, Злокосту и Хараламбиса.

«Неа Имера» вели, да поверење између сер Елиота и краља Константина значи нов факат у садашњој критичној ситуацији. То је први разговор од последњих крвавих догађаја Истистичке истиче потребу да се свим средствима стеку симпатије Савезника и да је свака сарадња са Немачком немогућа.

«Неон Асти» јавља, да су политички кругови задовољни резултатима последњег разговора између сер Елиота и краља Константина. Појединости ове конференције држе се у тајности.

САОПШТЕЊА

Душан Љ. Благојевић моли да му се јави отац Љубомир Благојевић служ. Мил. Финансије јер му се давно није јавио.

Влада Вујић рез. поручник да се јави Свет. Гојковићу благајнику Команде Стана Минист. Воног код кога има вести од његове госпође.

Арт. поручник Василије Милетић, рез. пеш. поручник Тома Томић, апотекар Милан Дјабар да пошаљу своје адресе у редништу овог листа за Емили Бојковића.

Артилер. поднаредник Властимир М. Радовановић да се јави Јов. С. Грмауревићу Војна Здруга Солун или Милану Т. Катичу шоферу пошта бр. 999.

Матија Рајнић капетан пошта 711 моли да му се јави рез. пешад. капет. г. Стева Нешкић професор краг. гимназије, да би му доставио вести о његовима из Србије.

Тодора Бојанијевића родом из Штина, редова 2 чете, III батаљона п.п. 92, који је у последњим борбама рањен, тражи његова жена Гона Нека се јави преко овог уредништва.

Соба са намештајем на трећем спрату са изгледом на море издаје се под киршу. За услове упитати Егнатија бр. 339.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Арст. Христодулу

прима у својој клиници од 3 до 6 в по час. по подне Улица Егнатија бр. 314.

денко, Александар, Славко и Грујица Стевић, Милисав Велимир и Душан Лукић, Миљко и Драго Ивковић, Жика, Миленко и Ђока Јогановић, Милисав, Добросав и Радисав Козић, Љубомир и Никола Станојевић, Светозар Спасојевић Иван Пантић и Светислав Тоифинов, Радун Војиновић Живота и Никола Ђрђевић, Никола Вукић, Василије Манојловић, Танасија Милојевић, Светозар, Јован и Стојан Ивковић, Милан Милићевић, Никола Јевтић, Стеван Милић, Димитрије, Тихомир и Жика Ранковић, Милисав и Рада Ђирковић, Јован, Душан и Радосав Рашић, Милисав и Милосав Пажки Миса Милетовић, Моста Радовановић, Алесан. Ђокић, Живко Цвејић, Илија Живковић, Влада и Мида Ивковић и Лазар Димитровић, да су сви живи и здрави.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Милчу Рашића у Вел. Градишту извештавају из општине пољанске: Никол. Ж. Васић, Војин и Милча Живковић, Ра-

Нове књиге

Ишле су на штампа и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од В. Ладријевића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Иво Ђипина. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвећа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Божур. Српска читанка. Приредиле: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Врхића, новинара, у уредништву „Велике Србије“ у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића дављика, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига у ресторацију „Београд“ у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупила преглату и врши поврбине.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП. КЊИГА

М. Ристивојевића у СОЛУНУ

улица Ники бр. 35., на кеју уз ресторан „Београд“

Могу се добити:

Српске књиге:

»На Помолу«, 1'50.

»Са српског фронта«, 0'50.

»Косово српске нар. песме« 1'—

»Сећање на отаџбину« 1'—

»Српске ратне песме« 1'—

»Тешко ли је робљу робовање« 0'30

»Спомен мишарске победе« 0'30

»Српска Читанка Ружа« 1'50

»Српска Читанка Цвеће« 0'70

»Беседе Игумана Методија« 0'50

»Антихрист истинито прорицање у 1600 г.« 0'30.

Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА

Српско-француски

Француско-српски

Срп.-франц. и Франц.-срп. по-важни уједино.

Цепни фотографисани франц.-српски.

Речници за почетнике

Први корак на франц. језику

Србин у Француској

Најпотребнији разговори француски

Најпотребнији разговори талијански.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско приста ниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин. Васа Златаревић, ресторатер.

Уредништво „Вел. Србије прима огласе по умереној цени.

Књижара

РАДИУМ

Улица Венизелос 7.

Има све врсте илустрованих листова, забавних књига: француских, енглеских и талијанских. Продајна цена као у Француској.

Велики избор хартија за писма, Сатова, артикала и прибора фотографских најпризнатијих фабрика »Кодак« и »Ламијер«.

Извршује све фотографске радове за 24 часа.

Огромне стовариште парфимерије и артикала за тоалету.

Разне робе стакларске, посуђа и кухињских потреба. 2—30

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачимада и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро - Александрија --- Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији

На продају у свима дуванциницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Српско Трговачко Друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у својем стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убрзавања Неокатварзана као и новог француског препарата „Галил“ противу сифилиса.

Париска хирушка зубна клиника
Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао улице Венизелос 97.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Кики	дин.	1'---
„	Гиубек	„	0'80
„	Јаки	„	0'65
„	Афрос	„	0'50